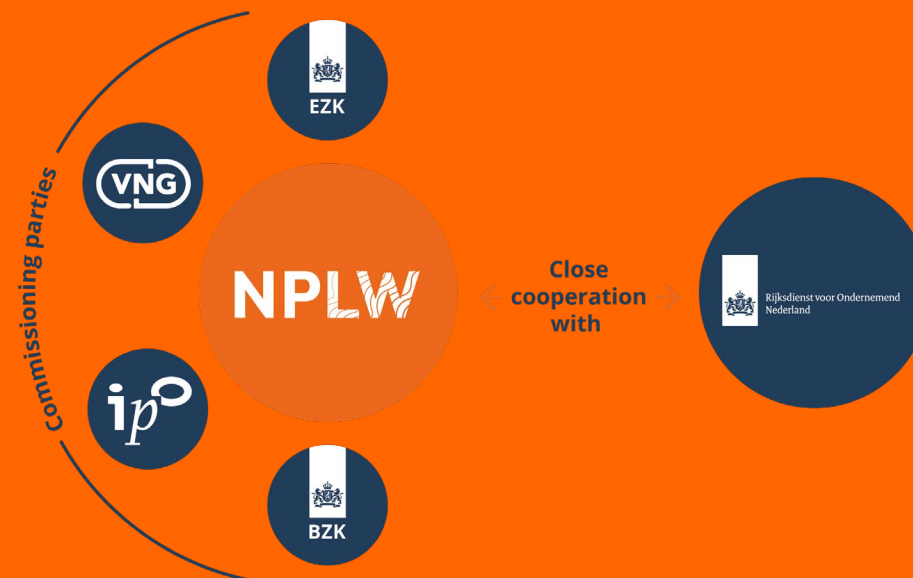

NPLW

Nationaal
Programma
Lokale Warmtetransitie

**Keuzes en kansen bij de
aanwijsbevoegdheid**

Agenda

Kernvraag: gaan we als gemeente de aanwijsbevoegdheid inzetten voor het aardgasvrij maken van de gemeente?

1. Intro aanwijsbevoegdheid:
 - inzet warmteprogramma en omgevingsplan
 - voorbeeld regeling aanwijsbevoegdheid
 - stand van de wet- en regelgeving
2. Afwegingen / voor- en nadelen
3. Gemeenten aan het woord

Lingendaal zet aanwijsbevoegdheid in

De gemeente Lingendaal heeft besloten gebruik te maken van de aanwijsbevoegdheid in het kader van het Programma Aardgasvrije Wijken. Dat heeft wethouder Peter de Vries (Energietransitie, links) bekendgemaakt.

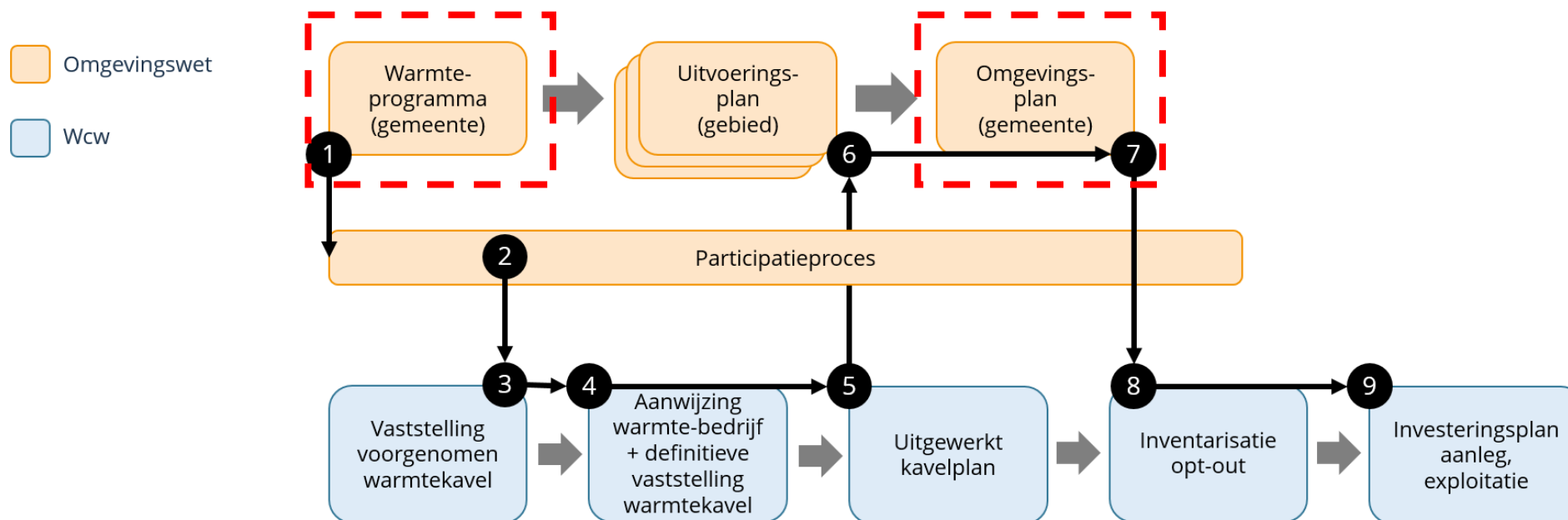
Door aan te wijzen wil de gemeente de overstap naar duurzame warmtebronnen bevorderen. 'We vinden het belangrijk dat bewoners duidelijkheid krijgen in deze transitie,' zegt De Vries.

Planproces Wcw / Wgiw

Gemeente heeft regierol

- Besluit over de verduurzamingsstrategie (1)
- Stelt warmtekavel vast (3)
- Wijst warmtebedrijf aan (4)

- Initieert uitgewerkt kavelplan en moet instemmen (5)
- Wijzigen van omgevingsplan (evt. aanwijsbevoegdheid) (7)
- Start opt-out (ingeval besluit om van gas af te gaan) (8)

Voorwaarden

Lingendaal zet aanwijsbevoegdheid in

De gemeente Lingendaal heeft besloten gebruik te maken van de aanwijsbevoegdheid in het kader van het Programma Aardgasvrije Wijken. Dat heeft wethouder Peter de Vries (Energietransitie, links) bekendgemaakt.

Door aan te wijzen wil de gemeente de overstap naar duurzame warmtebronnen bevorderen. 'We vinden het belangrijk dat bewoners duidelijkheid krijgen in deze transitie,' zegt De Vries.

- Aanwijsbevoegdheid: in het omgevingsplan aangewezen gebied waarin:
 - het gebruik van gas als warmtevoorziening
 - binnen een periode korter dan acht jaar
- wordt uitgesloten
- Voorafgaand daaraan stelt het college een warmteprogramma vast met onderbouwing inzet aanwijsbevoegdheid

EISEN VAN DE WGIW EN HET ONTWERP BGIW AAN DE INZET VAN DE AANWIJSBEVOEGDHEID

WARMTEPROGRAMMA

De gemeente moet een vastgesteld warmteprogramma hebben

REDELIJKE TERMIJN

Er moet een redelijke termijn zijn tussen aanwijzen en overstappen

PARTICIPATIE

Burgers, bedrijven en organisaties moeten zijn betrokken

WIJZIGING VAN HET OMGEVINGSPLAN

De gemeenteraad moet instemmen met een wijziging van het omgevingsplan

HAALBAARHEID EN BETAALBAARHEID

De aanpak moet haalbaar en betaalbaar zijn voor bewoners

KEUZEVRIJHEID (OPT-OUT)

Gebouweigenaren mogen kiezen voor een duurzaam alternatief

INHOUD VAN HET OMGEVINGSPLAN

Keuzevrijheid moet in het

Juridische en procedurele vereisten

1. Warmteprogramma als basis
2. Wijziging van het omgevingsplan
3. Redelijke termijn

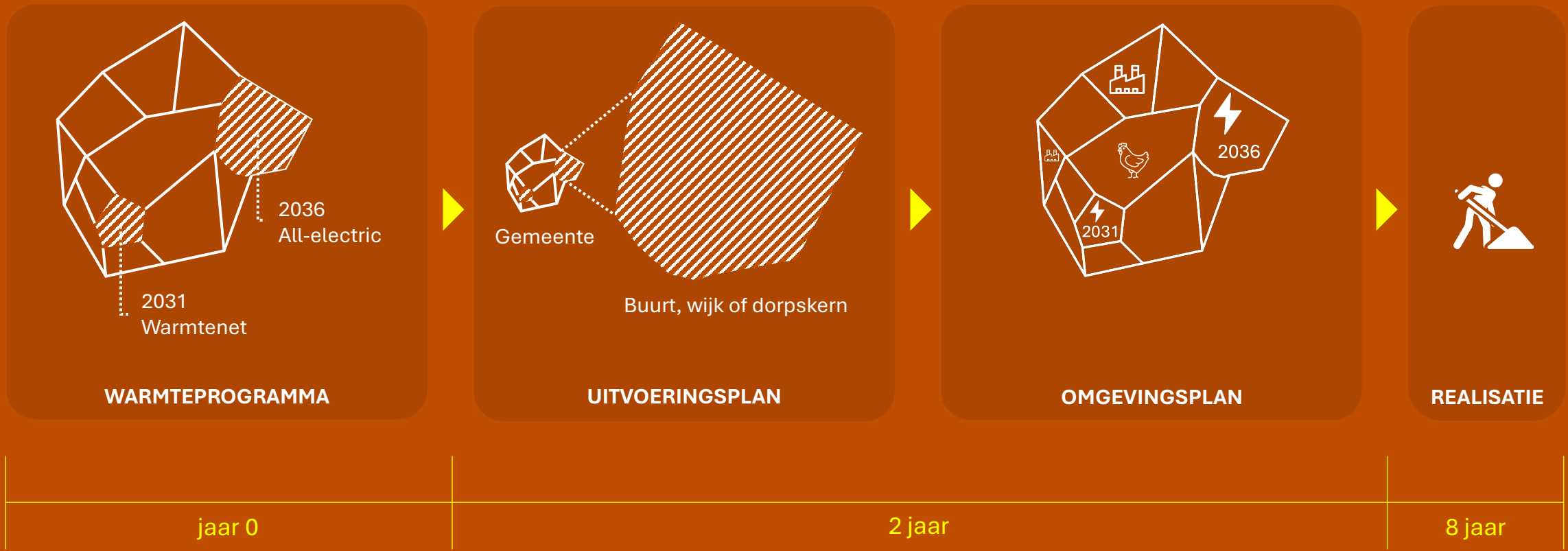
Inhoudelijke waarborgen

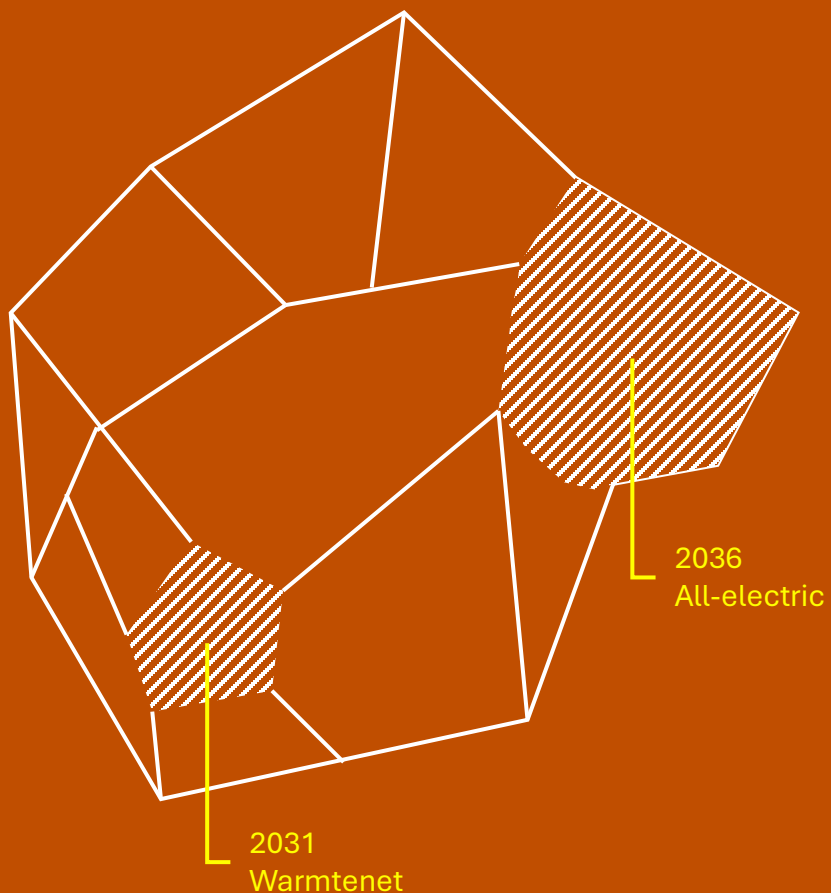
1. Haalbaarheid en betaalbaarheid
2. Participatie
3. Keuzevrijheid (opt-out)

Monitoring en aanpassing

UITVOERINGSPLAN IN PLANPROCES

HOE ZIT HET OOK ALWEER

WARMTEPROGRAMMA

Wat staat erin

„Wanneer gaat welke wijk van het aardgas af? Als dat is tussen nu en de komende 10 jaar, wat is dan het warmtealternatief?”

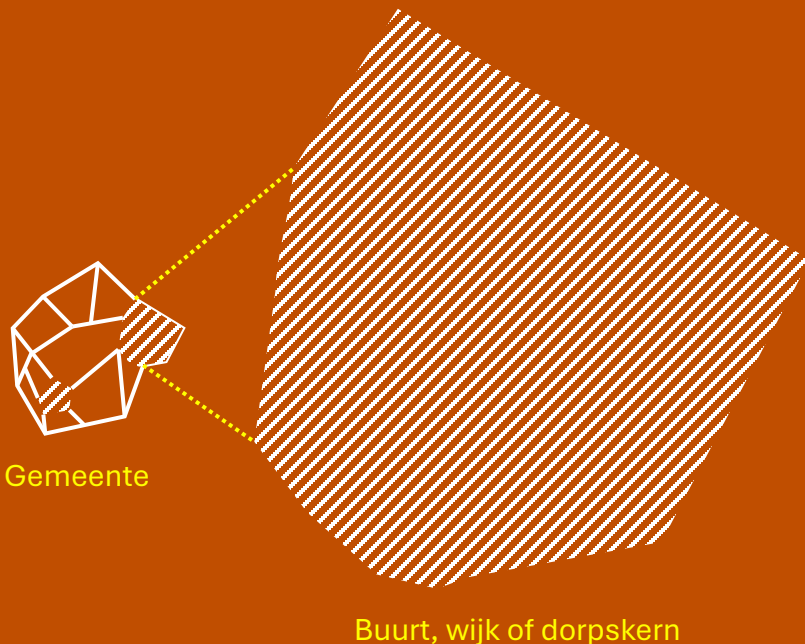
→ [HANDREIKING WARMTEPROGRAMMA](#)

Wanneer stel je het op

Dit programma moet je minimaal vijfjaarlijks actualiseren. Eind 2021, 2026, 2031, 2036, enzovoorts tot 2050.

Wie stelt het vast

Het is een programma binnen de kaders van de Omgevingswet. Een programma valt onder de bevoegdheid van het College van B&W.

UITVOERINGSPLAN OP INHOUD

Wat staat erin

Verder uitwerking van het plan om te komen tot een warmtealternatief voor een buurt, wijk of dorpskern. Betrek bewoners, werk de technische keuze uit en kom tot een financiële onderbouwing.

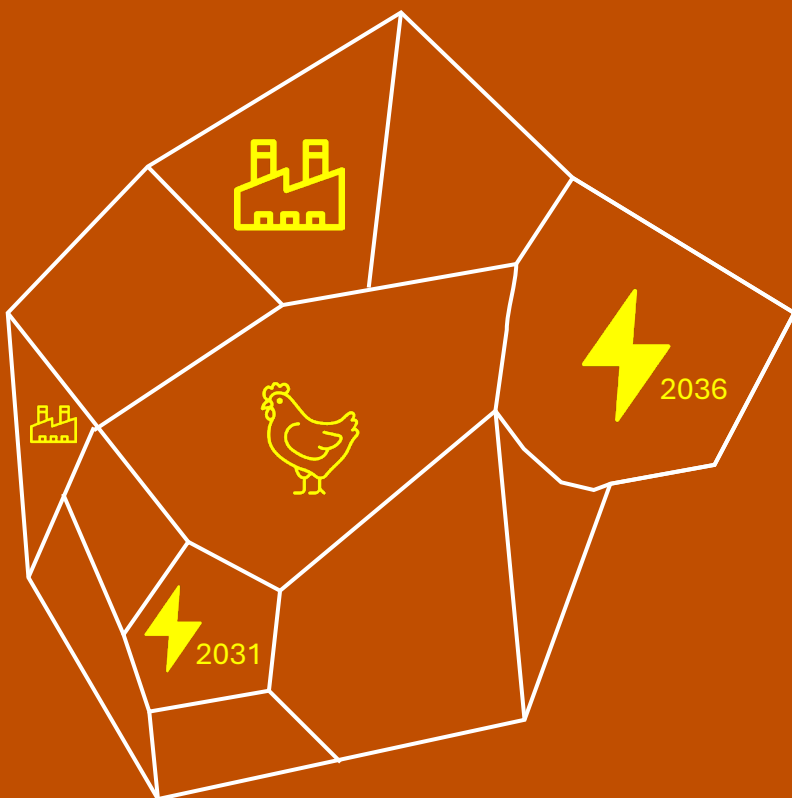
→ [HANDREIKING UITVOERINGSPLAN](#)

Wanneer stel je het op

Als je in een buurt, wijk of dorpskern aan de slag gaat. Je kunt dit doen nadat je je Warmteprogramma hebt opgesteld. Ben je al gestart in de wijk? Dan actualiseer je je Warmteprogramma. Het opstellen van een Uitvoeringsplan duurt ongeveer 1,5 jaar.

Wie stelt het vast

Een Uitvoeringsplan is niet verplicht en er is geen formele procedure. Wie het Uitvoeringsplan vaststelt kun je zelf bepalen als gemeente.

HOE ZIT HET OOK ALWEER

OMGEVINGSPLAN

Wat staat erin

Een overzicht van gebieden in de gemeente. Per gebied is aangegeven welke ontwikkelingen en mogelijkheden er zijn. Bijvoorbeeld wonen, recreatie of bedrijvigheid. Maar ook milieuregels over bijvoorbeeld geluid en geur. Bij inwerkingtreding van de Wgiw kan ook worden aangegeven dat een gebied wordt voorzien van een warmtealternatief en dat de levering van aardgas eindigt.

Wanneer stel je het op

Na het vaststellen van het Warmteprogramma en (optioneel) het Uitvoeringsplan. Je wijzigt het Omgevingsplan als je gebruik maakt van de aanwijsbevoegdheid.

Wie stelt het vast

Het wijzigen van het Omgevingsplan valt onder de bevoegdheid van de Gemeenteraad.

Aanwijzbevoegdheid

3.7.2a Voorziening voor het afnemen en gebruiken van duurzame energie

Artikel 3.107a (aansturingsartikel)

1. Een bouwwerk heeft een voorziening voor het afnemen en gebruiken van duurzame energie.
2. Aan de in het eerste lid gestelde eis wordt voldaan door naleving van de regels in deze paragraaf.
3. Aan de in het eerste lid gestelde eis wordt voldaan met ingang van 1 januari 2050.

Artikel 3.107b (duurzame energievoorziening)

1. Een bouwwerk is aangesloten op de met een maatwerkregel aangewezen energie-infrastructuur.
2. Een voorziening voor het afnemen of gebruiken van energie gebruikt geen fossiele brandstof.

Artikel 3.107c (afbakening maatwerkregel duurzame energievoorziening)

1. Een maatwerkregel over artikel 3.107a kan alleen inhouden dat:
 - a. de datum, bedoeld in het derde lid van dat artikel, wordt vervroegd; en
 - b. de energie-infrastructuur wordt aangewezen waarop bouwwerken worden aangesloten.
2. Een maatwerkregel kan alleen betrekking hebben op locaties die in het warmteprogramma als bedoeld in artikel 3.6, derde lid, van de wet, zijn aangewezen als locatie waarvoor het gebruik van gas als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder b, van de Gaswet op termijn wordt beëindigd.

Omgevingsplan

Besluit tot wijziging van het Omgevingsplan Lingendaal 2025 inzake inzet van de aanwijsbevoegdheid voor het aardgasvrij maken van de eerste woonwijken

Burgemeester en wethouders van Lingendaal, gelet op: - artikel 4.1, lid 1, sub a en artikel 4.3 van de Omgevingswet; - de beleidslijn "Energietransitie Lingendaal" (vastgesteld 12 februari 2024); - advies van de Omgevingsadviescommissie Lingendaal d.d. 5 mei 2025;

hebben besloten het Omgevingsplan Lingendaal 2025 als volgt te wijzigen:

Artikel 1. Wijziging planregels 1. In artikel 3.2 (definities) wordt toegevoegd:
"Aardgasvrijcluster": een door burgemeester en wethouders aangewezen gebiedsdeel waarin de bestaande gasinfrastructuur buiten gebruik wordt gesteld en waar aansluitingen op alternatieve warmtevoorzieningen verplicht worden gesteld.

2. Artikel 6.5 (bouw- en gebruiksbepalingen woonwijk) wordt gewijzigd: - lid 1 wordt aangevuld met: "In Aardgasvrijclusters geldt een verbod op aansluiting op de gasleiding; nieuwbouw en bestaande woningen moeten worden aangesloten op een alternatieve warmtebron." - lid 3 vervalt.

3. Nieuw artikel 6.6 (aanwijsbevoegdheid aardgasvrijclusters) wordt ingevoegd: - "Burgemeester en wethouders kunnen per besluit Aardgasvrijclusters aanwijzen. In dat besluit wordt aangegeven welke straten of buurten eerst worden aangepakt, op basis van draagvlak- en uitvoerbaarheidscriteria."

Artikel 2. Inwerkingtreding Dit besluit treedt in werking op de dag na bekendmaking in het Gemeenteblad Lingendaal.

Artikel 3. Overgangsrecht 1. Voor bouwvoorstellen ingediend vóór inwerkingtreding en waarvoor reeds een technische vergunning is verleend op basis van volledige gasaansluiting, geldt overgangsrecht: deze aanvragen worden behandeld volgens de ongewijzigde planregels. 2. Voor bestaande woningen in een nieuw aangewezen Aardgasvrijcluster geldt een overgangstermijn van 24 maanden om de aansluiting op gas technisch te verwijderen en een alternatieve warmtevoorziening te realiseren.

Rechtsbescherming Belanghebbenden kunnen gedurende zes weken na de datum van bekendmaking een administratief beroep instellen bij de Rechtbank Midden-Nederland, locatie Utrecht, Sector Bestuursrecht, onder vermelding van zaaknummer BL-Ling-2025-03.

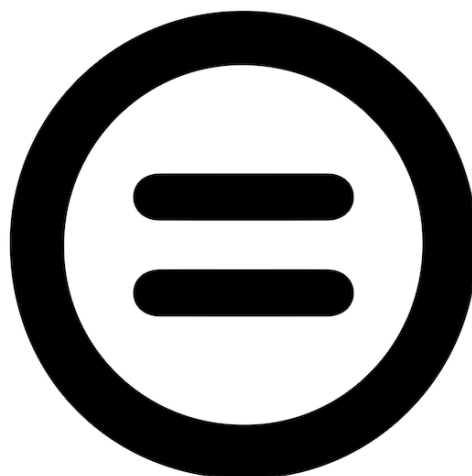
Artikel x.1 Duurzame energievoorziening (aanwijsbevoegdheid)

1. Met het oog op het afnemen en gebruiken van duurzame energie, wordt binnen [**werkingsgebied**], in aanvulling op artikel 3.107b van het Besluit bouwwerken leefomgeving over de duurzame energievoorziening, een bouwwerk aangesloten op [**aangewezen energie-infrastructuur/locatie warmteprogramma**].
2. Aan de in het eerste lid gestelde wordt voldaan met ingang van [datum voor 1 jan 2050 en min. 8 jaar na vaststellen].

Overige aandachtspunten

Overgangsrecht

Gelijkstelling

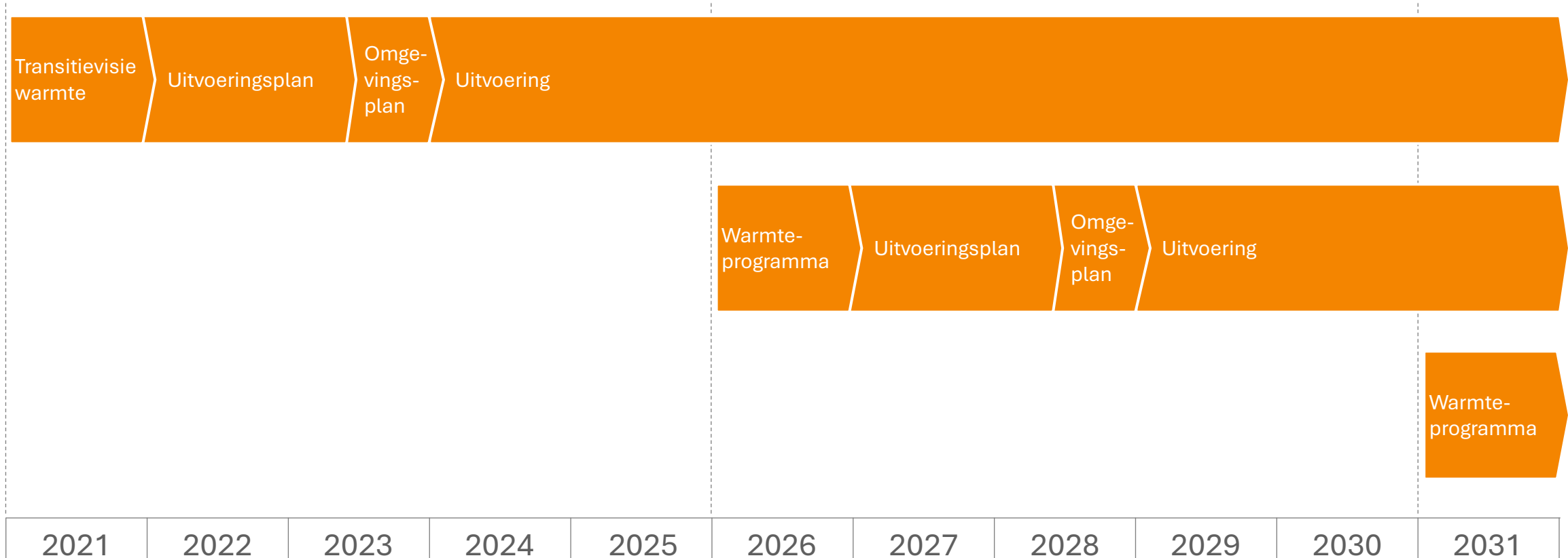
Plan-MER

Kaderstellend voor m.e.r.-plichtige projecten

Digitalisering

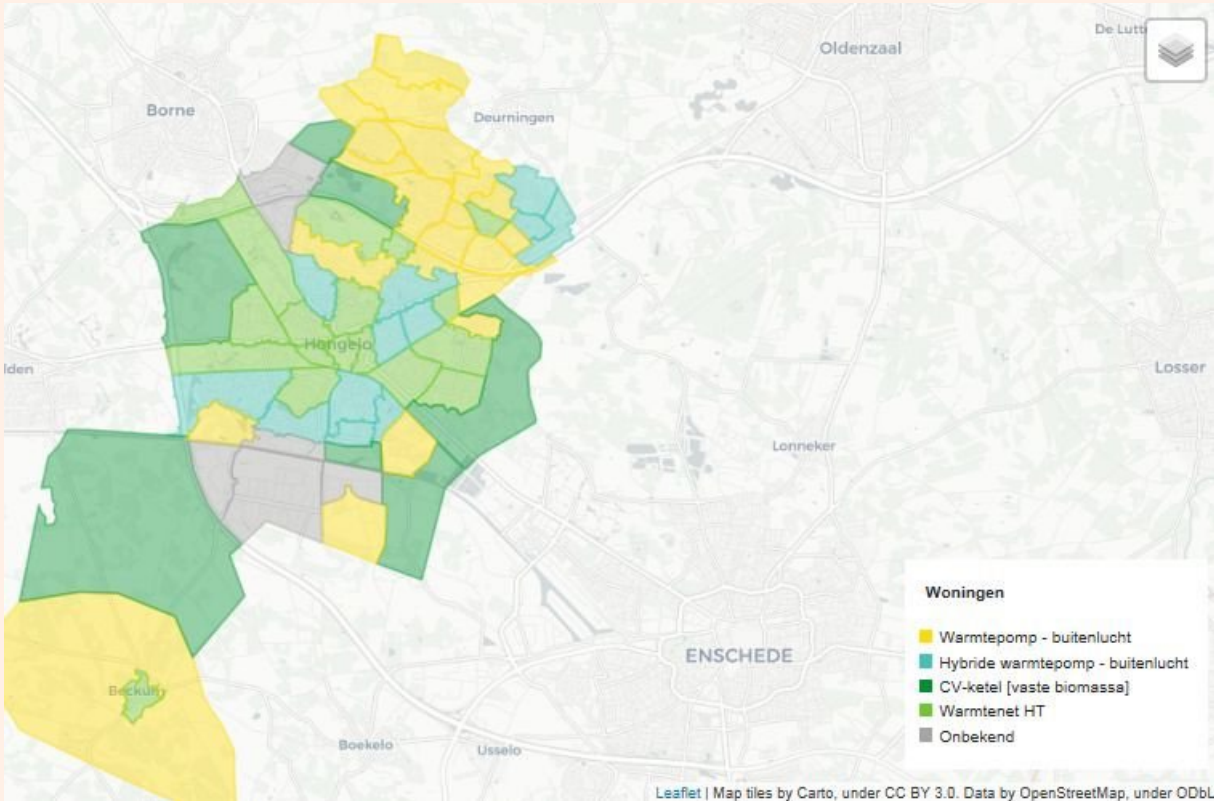
Tekst en kaart op het DSO

Uitgezoomd: route tot 2050

Inhoudelijke eisen

Instructieregel (art. 4.25a Bkl)

- Aanwijlsbevoegdheid:
- Locaties
- Aantal gebouwen
- Aantal gebouwen dat wordt geïsoleerd
- Keuze nieuwe energie-infrastructuur
- Beschrijving totale kosten
- Warmtebehoefte gebouwen

Afwegingen

Informatieaanbod

NPLW

- [Handreiking Warmteprogramma](#)
- [Handreiking Uitvoeringsplan](#)
- ondersteuningsaanbod opstellen warmteprogramma

Vragen?

- [Helpdesk NPLW](#)
- koen.vermeulen@nplw.nl

VNG

- [Wgiw geeft gemeenten instrumenten voor regie warmtetransitie | VNG](#)
- [Wet en besluit gemeentelijke instrumenten warmtetransitie | VNG](#)
- Programma Energie VNG Nieuwsbrief: meld je aan via [VNG \(spotler.com\)](https://spotler.com)!

Vragen?

- VNG Forum Klimaat: [Klimaat - Startpagina - VNG Fora](#)
- Regina.koning@vng.nl

